

برگزیده حلیه المتقین

مؤلف

عالم ربانی مرحوم علامہ محمد باقر مجلسی (ره)

همراه با مکالمات حسنیہ و شرح لغات دشوار

به اهتمام

محمد اصغری حسامیہ

سرشناسه : مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی. ۱۰۳۷ - ۱۱۱۱ ق.
 برگزیده حلیۃ المتقین در باب آداب و اخلاق اسلامی باقر مجلسی، به اهتمام: محمد اصغری حسامیه / ۱۳۵۵
 مشخصات نشر : تهران، مبین اندیشه، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری : ۳۵۲ ص
 شابک : ۶۰۰۰ ریال ۲ - ۵۵ - ۵۹۱۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸ : ISBN
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : ۱- اخلاق شیعه. ۲- احادیث اخلاقی. ۳- شیعه احتجاجات. ۴- رستاخیز
 رده بندی کنگره : ج ۸ ۱۳۹۰ خ ۳ م ۶۵ / ۲۴۷ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۶۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۹۱۱۰۲

برگزیده حلیۃ المتقین

مؤلف: عالم ربانی مرحوم علامه محمد باقر مجلسی (ره)
 به اهتمام: محمد اصغری حسامیه

ناشر: مبین اندیشه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰

شمارگان: ۵۰۰۰ جلد

چاپخانه: دژ

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: ۲ - ۵۵ - ۵۹۱۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸ : ISBN

ناشر همکار: یاس زهرا، گوهر ماندگار، سلونی، گنج معرفت، احسن الحديث، اندیشه مطهر، رشید

کلیه حقوق این کتاب برای ناشر محفوظ می‌باشد.

مراکز پخش:

تهران: خیابان قزوین - خیابان سبحانی - خیابان شهید برادران فلاح - پلاک ۲۱۹
 همراه: ۰۹۱۲۳۹۰۸۴۷۵

قم: خیابان معلم - ۱۰ متری معلم - کوچه ۵ (شهید فلسفی) پلاک ۴ انتشارات مبین اندیشه

همراه: ۰۹۱۲۶۵۱۸۰۳۶ - تلفن: ۷۷۴۸۳۷۰

زاهدان: نبش آزادی ۱۳ دفتر ازدواج شماره ۶۹

همراه: ۰۹۱۵۵۴۱۰۰۶۹

وب سایت: www.mobineandishe.com

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۷
● باب اول: آداب جامه و کفش پوشیدن.....	۱۹
فصل اول: تجمل و زینت کردن.....	۱۹
فصل دوم: جامه‌هایی که پوشیدن آنها حرام است.....	۲۱
فصل سوم: پوشیدن پنبه و کان و پشم.....	۲۲
فصل چهارم: رنگ‌هایی که در جامه، سنت یا مکروه است.....	۲۲
فصل پنجم: از آداب جامه پوشیدن.....	۲۳
فصل ششم: پوشیدن لباسی که مخصوص زنان یا مردان کافر باشد.....	۲۴
فصل هفتم: عصامه بستن.....	۲۴
فصل هشتم: آداب زیر جامه پوشیدن.....	۲۵
فصل نهم: آداب جامه‌ی نو بريدن و پوشیدن.....	۲۵
فصل دهم: جامه پوشیدن و در آوردن آن.....	۲۶
فصل یازدهم: رنگ نعلین، موزه، کفش و چه گونگی آنها.....	۲۷
فصل دوازدهم: آداب پوشیدن نعل، موزه و کفش.....	۲۸
● باب دوم: آداب زینت کردن و زیور پوشیدن مردان و زنان.....	۳۱
فصل اول: تفضیل انگشتر به دست کردن و آداب آن.....	۳۱
فصل دوم: بیان آنچه از آن انگشتر سازند.....	۳۲
فصل سوم: تفضیل عقیق.....	۳۳
فصل چهارم: تفضیل باقوت و زیر جد و زمرّد.....	۳۴

فصل پنجم: فضیلت فیروزه و جَنَرِ یمانی.....	۳۵
فصل ششم: فضیلت دُرُنجِف، بلور، حدید صینی و سایر نگین ها.....	۳۵
فصل هفتم: آنچه سزاوار است که در نگین نقش کنند.....	۳۶
فصل هشتم: زیور طلا و نقره پوشیدن و به زنان و اطفال پوشانیدن.....	۴۰
فصل نهم: آداب سُر مه کشیدن.....	۴۰
فصل دهم: آداب آینه نظر کردن.....	۴۱
فصل یازدهم: فضیلت خضاب کردن مردان و زنان.....	۴۲
فصل دوازدهم: کیفیت خضاب و احکام آن.....	۴۳

● باب سوم: آداب خوردن و آشامیدن.....

فصل اول: ظرف هایی که در خوردن و آشامیدن و سایر استعمالات.....	۴۵
فصل دوم: تجویز خوردن طعام های لذیذ و مذمت حرص و افراط در آن.....	۴۶
فصل سوم: در بیان بعضی از آداب و اوقات طعام خوردن.....	۴۸
فصل چهارم: سایر آداب طعام خوردن.....	۴۹
فصل پنجم: دعای وقت طعام خوردن.....	۵۱
فصل ششم: آداب بعد از طعام.....	۵۲
فصل هفتم: فضیلت نان، سویق، گوشت، روغن.....	۵۳
فصل هشتم: فواید سبزی ها، میوه ها و سایر خوردنی ها.....	۵۷
فصل نهم: فضیلت ضیافت مؤمنان و آداب آن.....	۶۲
فصل دهم: فضیلت خلل و آداب آن.....	۶۴
فصل یازدهم: فضیلت آب و انواع آن.....	۶۴
فصل دوازدهم: آداب آب خوردن.....	۶۵

● باب چهارم: فضیلت تزویج، آداب مجامعت و معاشرت زنان.....

فصل اول: فضیلت تزویج و نهی از رهبانیت.....	۶۷
فصل دوم: انواع زنان و صفات ایشان.....	۶۸
فصل سوم: آداب نکاح و تصمیم بر آن.....	۷۰
فصل چهارم: آداب زفاف و مجامعت.....	۷۰

فصل پنجم: آداب نماز و دعا در شب زفاف و در وقت مقاربت زنان	۷۵
فصل ششم: بیان حق زن و شوهر بر یکدیگر و احکام ایشان	۷۷
فصل هفتم: بیان دعاها و طلب فرزند و فضیلت آن	۷۹
فصل هشتم: احکام ایام حمل و آداب روز ولادت و نام نهادن طفل	۸۲
فصل نهم: حقیقه کردن و سر تراشیدن و آداب هریک	۸۴
فصل دهم: ختنه کردن پسران و دختران و سوراخ کردن	۸۷
گوش ایشان و آداب هریک	۸۷
فصل یازدهم: آداب شیر دادن و تربیت کردن فرزندان، و رعایت ایشان	۸۸
فصل دوازدهم: بیان حق پدر و مادر بر فرزندان،	۹۱
و وجوب رعایت حرمت ایشان	۹۱
● باب پنجم: آداب مسواک زدن، شانه کردن	۹۵
فصل اول: فضیلت مسواک کردن	۹۵
فصل دوم: فضیلت سر تراشیدن و آداب آن	۹۶
فصل سوم: آداب موی سر نگاهداشتن	۹۶
فصل چهارم: فضیلت شارب گرفتن	۹۷
فصل پنجم: آداب ریش بلند کردن	۹۷
فصل ششم: بیان فضیلت موی سفید و حکم کندن آن	۹۸
فصل هفتم: کندن موی بینی و بازی کردن باریش	۹۹
فصل هشتم: فضیلت ناخن گرفتن	۹۹
فصل نهم: بیان آداب و اوقات ناخن گرفتن	۹۹
فصل دهم: دفن کردن مو، ناخن و سایر چیزها که باید دفن کرد	۱۰۰
فصل یازدهم: فضیلت شانه کردن موی سر و ریش	۱۰۱
فصل دوازدهم: آداب و اوقات شانه کردن و انواع شانه ها	۱۰۱
● باب ششم: در آداب بوی خوش کردن و گل بوییدن و روغن مالیدن	۱۰۳
فصل اول: سبب پیدا شدن بوهای خوش در زمین	۱۰۳
فصل دوم: فضیلت بوی خوش و آداب آن	۱۰۳

فصل سوم: کرامت و در کردن بوی خوش.....	۱۰۴
فصل چهارم: فضیلت مشک و عنبر و زعفران.....	۱۰۵
فصل پنجم: فضیلت غالیه.....	۱۰۵
فصل ششم: فضیلت و آداب روغن بریدن مالیدن.....	۱۰۶
فصل هفتم: فواید روغن بنفشه.....	۱۰۶
فصل هشتم: فواید روغن بان و روغن زنبق.....	۱۰۶
فصل نهم: فواید سایر روغن ها.....	۱۰۷
فصل دهم: فضیلت بخور و انواع و آداب آن.....	۱۰۷
فصل یازدهم: بیان فضیلت گلاب، گل سرخ و انواع گل ها.....	۱۰۸
فصل دوازدهم: آداب گل بویدن.....	۱۰۸
● باب هفتم: آداب حمام رفتن، سر و بدن شستن، دارو کشیدن و آداب بعضی از غسل ها.....	۱۰۹
فصل اول: فضیلت حمام.....	۱۰۹
فصل دوم: آداب داخل شدن و بیرون آمدن و دعا هایی که باید خواند.....	۱۰۹
فصل سوم: بیان آنچه در حمام نباید کرد و آنچه تجویز شده است.....	۱۱۰
فصل چهارم: فضیلت شستن سر و بدن و دفع بو های بد از خود کردن.....	۱۱۱
فصل پنجم: فضیلت شستن سر با سدر و خطمی.....	۱۱۱
فصل ششم: فضیلت دارو کشیدن.....	۱۱۲
فصل هفتم: ازاله کردن موی زیر بغل.....	۱۱۲
فصل هشتم: غایت زمانی که نوره را تاخیر توان کرد.....	۱۱۳
فصل نهم: دعا های وقت نوره کشیدن.....	۱۱۳
فصل دهم: اوقات نوره کشیدن و سایر آداب آن.....	۱۱۳
فصل یازدهم: فضیلت حمام مالیدن بعد از نوره.....	۱۱۴
فصل دوازدهم: آداب غسل جمعه و سایر غسل ها.....	۱۱۴
● باب هشتم: آداب خوابیدن، بیدار شدن و بیت الخلا رفتن.....	۱۱۷
فصل اول: در بیان اوقات خواب.....	۱۱۷
فصل دوم: وضو گرفتن پیش از خواب.....	۱۱۸

فصل سوم: مکان خوابیدن و آداب پیش از خوابیدن.....	۱۱۹
فصل چهارم: سایر آداب خوابیدن.....	۱۱۹
فصل پنجم: آداب و ادعیه‌ی که پیش از خواب باید خوانده شود.....	۱۲۰
فصل ششم: دفع ترسیدن در خواب، و خواب پریشان دیدن و محتمل شدن.....	۱۲۱
فصل هفتم: دعا برای دفع بیداری و بیدار شدن در آخر شب.....	۱۲۲
فصل هشتم: دعا برای دفع بیداری و بیدار شدن در آخر شب.....	۱۲۳
فصل نهم: سبب خواب راست و دروغ و تعبیر خواب.....	۱۲۴
فصل دهم: آداب بیداری و مذمت خواب بسیار.....	۱۲۶
فصل یازدهم: آداب بیت‌الخلا.....	۱۲۷
فصل دوازدهم: بیان احوال، اوضاع و مکان‌هایی که.....	۱۲۸
نهی از آنها وارد شده است.....	۱۲۸
● باب نهم: حجامت کردن، تنقیه، بعضی از ادویه، معالجه‌ی بعضی از امراض و ذکر بعضی از.....	۱۳۱
فصل اول: ثواب بیماری، صبر کردن بر آن و بیان شدت ابتلای مؤمنان.....	۱۳۱
فصل دوم: تفضیل و آداب حجامت.....	۱۳۲
فصل سوم: انواع مداوا که از انتمه وارد شده است و بیان جواز رجوع به اطبا.....	۱۳۵
فصل چهارم: معالجه‌ی انواع تب.....	۱۳۶
فصل پنجم: ادویه‌ی جامعه و ادویه‌ی مرکب‌ی ناقعه.....	۱۴۰
فصل ششم: معالجه‌ی سردرد، شقیقه، زکام، صرع، اختلال دماغ و تصرف جن.....	۱۴۳
فصل هفتم: معالجه‌ی سایر امراض و سردرد و گلودرد.....	۱۴۵
فصل هشتم: معالجه‌ی خنازیر، قروح، جروح، نالول، ثبور، خوره، پیسی، بهن و امثال اینها.....	۱۴۸
فصل نهم: معالجه‌ی امراض درونی، قولنج، بادها، آزار معده و سرفه.....	۱۴۹
فصل دهم: معالجه‌ی اوجاع مفاصل، فالج، بواسیر، امراض مثانه و سایر امراض.....	۱۵۲
فصل یازدهم: بیان قلیلی از تعویذات، برای دفع سحر، سموم گزندگان و سایر بلاها.....	۱۵۴
فصل دوازدهم: فواید تربت شریف حضرت امام حسین علیه السلام و خواص بعضی از ادویه‌ی مفرده.....	۱۵۸
● باب دهم: آداب معاشرت با مردم و حقوق اصناف ایشان.....	۱۶۳
فصل اول: بیان حقوق خویشان، غلامان و کنیزان.....	۱۶۳

فصل دوم: حقوق همسایگان، یتیمان، یتیمان، یتیمان و قبیله	۱۶۵
فصل سوم: حقوق صداقت و اخوت	۱۶۸
فصل چهارم: بیان حقوق مؤمنان بر یکدیگر و حسن معاشرت با خلق	۱۷۰
فصل پنجم: فضای حاجت مؤمنان، سعی نمودن در کارهای ایشان و شادگردانیدن ایشان	۱۷۲
فصل ششم: دیدن مؤمنان و عیادت بیماران ایشان	۱۷۵
فصل هفتم: اطعام مؤمنان، میراب کردن ایشان، جامه پوشانیدن و سایر اعامت‌های ایشان و	۱۷۷
فصل هشتم: حقوق فقیران، ضعیفان، مظلومان، پیران، اصحاب و آداب معاشرت با ایشان	۱۷۸
فصل نهم: رعایت حقوق مؤمنان در غیبت ایشان	۱۸۲
فصل دهم: آداب معاشرت ظالمان و فلیلی از احوال ایشان	۱۸۵
فصل یازدهم: آداب معاشرت با کافران و مخالفان	۱۸۹
فصل دوازدهم: بیان حقوق مُردگان بر زندگان	۱۹۰
● باب یازدهم: آداب مجالس، سلام، مصافحه، معانقه، بوسیدن	۱۹۷
فصل اول: فضیلت سلام و آداب آن	۱۹۷
فصل دوم: فضیلت مصافحه، یعنی دست یکدیگر را گرفتن، معانقه، یعنی دست در	۱۹۹
فصل سوم: آداب نشستن در مجالس	۲۰۲
فصل چهارم: آداب ملاقات صاحبخانه با کسی که به خانه‌ی او می‌آید	۲۰۳
فصل پنجم: بیان مجالسی که در آن جاداخل شدن رواست و جماعتی که همیشگی و	۲۰۴
فصل ششم: آداب عطسه و آروغ، آب دهان انداختن	۲۰۷
فصل هفتم: مزاح کردن، خندیدن، درگوشی صحبت کردن، آداب صحبت داشتن و	۲۰۹
فصل هشتم: سایر آداب مجالست و حقوق اصحاب مجالس بر یکدیگر	۲۱۰
فصل نهم: فضیلت ذکر خدا در مجالس	۲۱۲
فصل دهم: فضیلت ذکر حضرت رسول ﷺ در مجالس، مباحثه‌ی علوم ایشان و نمودن و	۲۱۳
فصل یازدهم: مشورت کردن بایرادران و آداب آن	۲۱۵
فصل دوازدهم: آداب نامه نوشتن	۲۱۶
● باب دوازدهم: آداب داخل شدن به خانه و بیرون رفتن از آن	۲۱۹
فصل اول: گشادگی خانه	۲۱۹

فصل دوم: مذمت تکلف بسیار در خانه کردن و بسیار بلند ساختن	۲۲۰
فصل سوم: نقاشی کردن، تصویر کشیدن، صورت صاحب روحی را که سایه داشته باشد ساختن	۲۲۰
فصل چهارم: آداب فرش خانه	۲۲۱
فصل پنجم: آداب عبادت کردن در خانه	۲۲۲
فصل ششم: نگاه داشتن حیوانات؛ خصوصاً کبوتر و خروس در خانه	۲۲۲
فصل هفتم: نگاه داشتن گوسفند و بز در خانه	۲۲۴
فصل هشتم: بیان احوال سایر طیور و ذکر بعضی از حیوانات که کشتن ایشان رواست یا روا نیست	۲۲۴
فصل نهم: منع از نگاه داشتن سگ در خانه	۲۲۶
فصل دهم: آداب چراغ افروختن و خانه خریدن	۲۲۸
فصل یازدهم: بیان سایر آداب خانه	۲۲۹
فصل دوازدهم: آداب داخل شدن در خانه و بیرون رفتن از آن	۲۳۰
● باب سیزدهم: آداب پیاده رفتن، سوار شدن، بازار رفتن، تجارت	۲۳۳
فصل اول: سوار شدن اسب، استر، الاغ و انواع هر یک	۲۳۳
فصل دوم: آداب نگاه داشتن و رعایت حقوق چهارپایان	۲۳۴
فصل سوم: آداب زمین و لجام	۲۳۵
فصل چهارم: ادعیه و آداب سواری	۲۳۶
فصل پنجم: آداب پیاده رفتن	۲۳۸
فصل ششم: نگاه داشتن شتر، گاو و گوسفند	۲۳۸
فصل هفتم: آداب خریدن و نگاه داشتن حیوانات	۲۳۹
فصل هشتم: بیان مجمل احوال و اقسام حیوانات	۲۴۰
فصل نهم: تفضیل تجارت کردن و طلب حلال نمودن	۲۴۳
فصل دهم: بیان آداب تجارت	۲۴۵
فصل یازدهم: تفضیل زراعت کردن و کاشتن درخت	۲۴۸
فصل دوازدهم: آداب زراعت کردن و کاشتن درخت	۲۴۹
● باب چهاردهم: آداب سفر	۲۵۱
فصل اول: بیان سفرهای نیک و بد و ایام و ساعات نیک و بد برای سفر	۲۵۱

فصل دوم: دفع نحوست‌های سفر به تصدق و دعا	۲۵۲
فصل سوم: آداب غسل، نماز و دعا در وقت بیرون رفتن	۲۵۳
فصل چهارم: سایر آداب بیرون رفتن و بیان چند چیز که باید با خود برد	۲۵۵
فصل پنجم: آداب نوشته برداشتن در سفر و آداب صرف کردن آن	۲۵۷
فصل ششم: رفیق با خود بردن در سفر و آداب معاشرت ایشان	۲۵۷
فصل هفتم: بیان سایر آداب سفر	۲۵۸
فصل هشتم: آداب راه رفتن و فرود آمدن	۲۶۰
فصل نهم: بیان دعا‌هایی که در راه و منازل باید خواند	۲۶۱
فصل دهم: آداب سفر دریا و گذشتن از پل‌ها	۲۶۲
فصل یازدهم: آداب مشایعت و استقبال مسافر و آداب برگشتن او	۲۶۳
فصل دوازدهم: آداب اسب ناخن و تیر انداختن	۲۶۲
● خانامه	۲۶۹
● شرح لغات دشوار	۳۴۷

بسم الله الرحمن الرحيم

«الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ»

اهمیت هدایت صحیح و مؤثر و تبلیغ دین به گونه‌ای است که خداوند متعال برای انجام آن بهترین بندگان خود یعنی پیامبران و سفیران دین و اولیاء را در هر عصر و زمان انتخاب نموده است. و در بیان نورانی سید المرسلین علیهم‌السلام به امیرالمؤمنین علیه‌السلام نیز اهمیت آن آشکارتر می‌شود که فرمودند: دریا علی! اگر خداوند یک نفر را بواسطه تو هدایت کند از آنچه آفتاب بر آن می‌تابد ارزشمندتر و بهتر است؟

از آنجا که نشر و ترویج تعالیم آسمانی از وظایف انبیاء و خاصه خاتم الانبیاء علیهم‌السلام بوده است و فراوان در حوزه‌های مختلف زندگی ما اشارات و تصریحاتی از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و سایر معصومین علیهم‌السلام که ثقل اصغر می‌باشند به ما واصل شده و در کنار ثقل اکبر یعنی کتاب الله مورد توجه مسلمین بوده و در گردآوری و تدوین آن جدیت فراوان به خرج داده‌اند.

از جمله کتبی که در این زمینه تألیف گردیده آثار علامه مجلسی؛ از جمله کتاب گران سنگ حلیۃ المتقین که ساده و به زبان فارسی در آداب، سنت‌ها و اخلاق اسلامی از ایشان می‌باشد.

محمد باقر قرزند محمد تقی مشهور به علامه مجلسی علیه‌السلام مقامه یکی از بزرگترین علمای جهان اسلام است. علامه در احاطه به دانشها و تدوین حدیث و تألیف کتب به آخرین پایه رسیده بود. او درهای گران قیمت اخبار معصومین علیهم‌السلام را به دست آورده و از گنجهای خاندان عصمت بهره کاملتری برده و در جهان اسلام کسی را در ترویج سخنان معصومین علیهم‌السلام در پایه او نمی‌بینید.

علامه مجلسی آنچنان شهرتی در علوم مختلف اسلامی دارد که محتاج هیچ بیان و توضیحی نیست. نام علامه مجلسی چون آفتابی بر آسمان فقاہت و اجتهاد می‌درخشد. علامه مجلسی از جمله بزرگانی است که از جامعیت خاصی برخوردار بود. تبحرش در علوم مختلف اسلامی مانند تفسیر، حدیث، فقه، اصول، فلسفه، منطق، ریاضیات،

ادبیات، لغت، جغرافیا، طب، نجوم و علوم غریبه از وی شخصیتی ممتاز و بی نظیر ساخته بطوری که اگر وی را اشرف العلماء بنامیم به حق شایسته و زبیده‌ی این مرد بزرگ است.

علامه مجلسی همزمان با طی مدارج علمی و سریعتر از آن مدارج معنوی و کمالات روحی را پیمود تا آنجا که مصداق واقعی ده عالم ربانی گشت.

علامه در ترویج اسلام و مکتب و اعتلای کلمه حق جدیتی به سزا داشت وی پس از علامه حلی به کثرت تألیفات در جهان اسلام شهرت دارد.

اینجانب نیز به دلایل زیر با حول و قوه الهی به تلخیص کتاب حلیۃ المتقین تحت عنوان «منتخب حلیۃ المتقین» که از آثار ارزشمند علامه مجلسی می‌باشد مبادرت نمودم:

- ۱- حذف احادیث تکراری و یا با مضامین واحد.
- ۲- حذف بعضی از احادیث که طرح آن در جامعه امروز مناسب به نظر نمی‌رسید و چه بسا از حیث سند نیز ضعیف می‌نمود.
- ۳- حذف القاب و عناوین نامناسب.
- ۴- پایین تر آمدن قیمت کتاب و بالا رفتن قدرت خرید.
- ۵- کم حجم شدن کتاب و ایجاد انگیزه بیشتر برای مطالعه.

محمد اصغری حسامیه

زمستان - ۱۳۸۹

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ أَنْبِيَائَهُ الرُّسُلِينَ بِأَحْسَنِ جَلِيَّةِ الْمُتَّقِينَ وَ بَعَثَ نَحْبَهُ أَصْفِيَانِهِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِتَشْمِيمِ مَكَارِمِ أَخْلَاقِ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَكْمَلِ فِي أَوْصِيَائِهِ الْمُتَتَحِبِينَ أَفْضَلَ خِصَالِ النَّبِيِّينَ فَصَلَّوْا اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ عَدَدُ أَلْفَاسِ الْمُسَبِّحِينَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ وَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ مِلَأُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ.

اقا بعد، چنین گوید تراب اقدام مؤمنین و خادام طلبه‌ی علوم ائمه‌ی طاهرین، محمد باقر بن محمد تقی خشنه الله مع مولیه المظهرین صَلَّوْا اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ که: چون عمده‌ی امتیاز بنی نوع انسان از سایر انواع حیوان، تخلق به اخلاق حسنه و تزئین به آداب مستحسنة است و به مقتضای حدیث شریف نبوی «بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»، تمامی آداب پسندیده و جمیع اخلاق در کتاب عین‌الحیوة بیان شده بود؛ جمعی از سالکان مسالک سعادت و ناهجان مناهج متابعت اهل بیت رسالت (علیهم السلام) از این ذره‌ی حقیر التماس نمودند که رساله‌ی در بیان محاسن آداب که از طریق‌ه‌ی مستقیمه‌ی ائمه‌ی طاهرین (صلوات الله علیهم) به اسانید معتبره به این قلیل البضاعة رسیده باشد - بر وجه اختصار تحریر نماید و به جهت عموم نفع، نسبت به اهل این دیار، مضامین اخبار را در لباس لغت فارسی قریب الفهم به جلوه درآورد. لهذا، با ضیق مجال و کثرت اشتغال، رعایت حقوق اخوت ایمانی را لازم دانسته و از مقتضای حدیث: الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كُفَاعِلُهُ امیدوار گردیده، اجابتِ مُلْتَمَسِ ایشان نموده و بر چهارده باب و خاتمه مرتب گردانید.

باب اوّل: آداب لباس پوشیدن.

باب دوّم: آداب حُلّی و زیور پوشیدن و سُرمه کشیدن و در آینه نظر نمودن و خضاب نمودن.

باب سوّم: آداب خوردن و آشامیدن.

باب چهارم: فضیلت تزویج و آداب مجامعت و معاشرت زنان و کیفیت تربیت فرزندان و معاشرت ایشان.

باب پنجم: آداب مسواک زدن و ناخن و سبیل گرفتن، سر تراشیدن و شانه نمودن و امثال اینها.

باب ششم: آداب بوی خوش استعمال نمودن، گل خوش بوییدن و روغن مالیدن.

باب هفتم: آداب حمام رفتن، دارو کشیدن و امثال آن.

باب هشتم: آداب خواب رفتن، بیدار شدن و بیت‌الخلا رفتن.

باب نهم: آداب حجامت، تنقیه، ذکر بعضی از ادعیه، احراز و خواص بعضی از ادویه و معالجه‌ی بعضی از امراض.

باب دهم: آداب معاشرت مؤمنان و حقوق و اصناف ایشان.

باب یازدهم: آداب مجالس، سلام، عطسه، مصافحه، معانقه و امثال اینها.

باب دوازدهم: آداب خانه داخل شدن و بیرون رفتن.

باب سیزدهم: آداب سوار شدن، راه رفتن، بازار رفتن، تجارت، زراعت نمودن و چهار پایان را نگه داشتن.

باب چهاردهم: آداب سفر نمودن.

خاتمه: در بیان بعضی از فواید متفرقه، هر یک از ابواب را بر دوازده فصل مشتمل ساختم و به کتاب حلیۃ المتقین مسمی گردانیدم. مأمول از ناظران در این رساله‌ی شافیه و عاملان به این عجاله‌ی وافیه آنکه، این مجرم خطابیشه را به دعای مغفرت و استدعای رحمت یاد نمایند و بر خطای لفظ و معنی، این معترف به عجز و قصور را مواخذه ننمایند.

والله الموفق والمعين